

СВ

Часописъ для руского

Рокъ XIV. Скрантонъ, Па., Четверъ 29-го Март

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Мартъ.

29	Ч.	Савина и Юл.
30	П.	Алексей чол. Б.
31	С.	Кирилъ «русал».
1	М.	5 и Пятель. Хризанте
2	П.	Даварова
3	В.	Якова конов.
4	С.	Насилье свѣт.

Вийшло 21-е число Выдавецтва им. А. Бончевского „Читальня“, подъ заголовкомъ „Степові Люди“. Книжочка ся, перекладає звѣсного російского писателя Серафимовича, описує жите на доньскихъ степяхъ. Описує якъ козаки живутъ на стойцѣ, якъ „пилюють“, чтобы люди не переганяли хорои на чуму худобы, якъ оцѣля стара баба повдикого племена козляковъ, зъ ненависти до російского уряду, зловила влучого домова козака на арканъ и хотѣла его втопити, и якъ сей козакъ опѣсля еѣ втопить... Цѣна 15 центовъ. „Читальня“ выходитъ мѣсячными книжочками, коштує на 12 мѣсяцѣвъ \$1.50.

Адресуйте:

CZYTAŁNIA,

Box 353, Scranton, Pa.

Зъ д. 1 марта с. р. почавъ выходить въ Харьковѣ новый великій украинскій дневникъ „СЛОВОЖАНЩИНА“ подъ редакцією адвоката Д-ра М. Михновского. Въ Катеринославѣ знова почавъ выходить новый украинскій tygodnikъ „ЗАПОРОЖЕ“ подъ редакцією проф. Д. Еваришского. За часъ однавъ выборовъ до російской Государственной Думы буде выданы „Запороже“ чотири разѣвъ на тыждень.

По Украинѣ вештає ся теперь много эмиграційныхъ агентовъ и наговляють людей до эмиграции за море, глловно до Канады. Много людей выпродує за безцѣнъ землю и вывзидать до Америки.

Доносять замъ, що Консисторія Руской Независимой Церкви въ Канадѣ, выслала на жадане колькохъ тутешныхъ русскихъ громадъ своего місіонара до Сполученыхъ Державъ въ особѣ о. М. Вагиньского, котрый теперь авиджує тѣ громады.

Въ Суботу 10-го Марця була бійка мѣжъ Русинами въ домѣ подъ ч. 726 Magnus Ave., въ Виннепегу, Канада. Въ бійцѣ той убито Тому Корчиньского. Подверѣвають, що се зробавъ Русинъ Фредъ Грикъ и его арештовано.

Peoples Gas Light & Coke Co. въ Чикаго, Илл.

розпочинає зъ весною будову великой газовой, яков кошта обчислено на 5 мил. долларовъ.

Компанія колѣва Lake Shore and Michigan Southern розширює теперь свои торы и доки въ Ashtabula, О. коштомъ 3 мил. доллар. Знова компанія Great Northern призначила на рѣжний ульишени свои лѣнѣ 6 мил. доллар. Чистый доходъ компаніи Missouri Pacific дойшовъ въ попередномъ роцѣ 1905 до 42 мил. 518 тис. долларовъ.

Неустаюча комісія для будовы каналовъ въ Петербургѣ ухвалила воддати вступный работы до будовы величезного канала, який мае получить Балтицке море зъ Чорнымъ моремъ, одной американской компаніи. Президентъ сей компаніи Jackson заявивъ, що приймає условия поданіи компаніи комісією.

Сполученій Державы побольшають дальше свою военну флоту. 22 Марця с. р. предложивъ комитетови для справъ военныхъ при вашингтонскомъ конгрессѣ секретарь войны Бонапарте новый планъ будовы двохъ панцирныхъ кораблей о поемности каждого 16 тысячъ тоннъ. На выдатки военной флоты находитъ ся теперь въ каѣ 23 мил. долларовъ.

Суперинтендентъ желѣзницѣ Ири, Джордж В. Вилдинъ, выдалъ розказъ, чтобы здержано всѣ работы у всѣхъ фабрикахъ, де на правляютъ льокомотивы (инджаѣ). Въ наслідокъ того видѣлено зъ работы надъ 5 тис. работниковъ.

22 Марця с. р. лучила ся велика експлозия въ кональныхъ вугля Сентері Ко. въ малой горской мѣстечности Сентері, при желѣзницѣ Балтиморъ и Огайо. Згинуло 10 людей, раненыхъ зостало 25 а 75 дѣсь затратилось — зъ чего догадують ся, що таковы згинули. Ближе про се годѣ поки-що довідати ся, бо велика буря, яка саме тодѣ шалѣла въ оклицы, позрывала всѣ телеграфичный дроты.

Конструкторы водѣ желѣзныхъ гмаховъ въ Чикаго зимадали водѣ будовельныхъ підприємцѣвъ, чтобы тѣ выдавали зъ работы неюнийныхъ работниковъ. Въ случаю водмовы заповѣли страйкъ.

9 тысячъ страйкующихъ ткачовъ въ прядѣльняхъ Песіфікъ и Эверитъ въ Лоренсъ, Мае, подняли на

В обороні законного „порядку“.

В однім з попередніх чисел „Свобода“ подали ми, як собі наші читачі певно ще пригадують, „Отвертий лист до статського совітника Филонова“, оголошений Вол. Короленком в російських часописах. Сей лист малював, здається нам, дуже ясно, хоч і простими словами, усю звірність російського уряду, з якою він довівши російську суспільність до розпуки, і випровадивши її з „законного порядку“, намагається тепер назад вводити її в сей законний „порядок“.

Тепер хочемо подати другий образок того, як сей уряд обходиться з політичними „злочинцями“, коли вже їх дістане в свої руки. Є се знова лист, який udało ся вислати з слідчого арешту революціонерці, 17-літній дівчині Спірідоновій, дочці російського генерала, що стрілила до тамбовського віцегубернатора Лужиновського. Віцегубернатор Лужиновський се той самий російський чиновник, що застрілений статський совітник Филонов. Лист сей дістав ся до російських часописів і тепер ми його подаємо в „Свободі“, в українським перекладі.

Спірідонова описує насамперед як вона виконала свій замах на Лужиновського. Стрілила до него в його бюрі. Все зразу переполохалось, але коли поживильці опам'ятались — почали кричати: „бий, рубай, стріляй“, і кинулись на ню з шаблями. „Коли се я побачила, пішла далі Спірідонова, зрозуміла, що прийшов мій кінець. Та я не хотіла віддавати ся їм живцем в руки і піднесла вже револьвер до виска. Але тут же моя рука опустилася і приголомшена ударом, я впала. „Де ваш револьвер?“ чую я голос того, що похапцем почав мене обшукувати. Хтось вдарив ложем рупниці по голові і страшний біль пронизав моє тіло. Я крикнула: „розстріляйте мене“, але мене били далі. Я руками закривала лице, але від биття мої руки опадали. Потім, високо піднявши за косу до гори, мене з силою кинули об землю. Я зомліла. Опісля почали бити по лиці та по голові. А за тим вхопили за ноги і поволікли вниз по сходах. Головою я стукала ся об сходи... За косу мене втягли на звозика. В якімсь помешканю мене питали: хто я, як мое назвисько. Я не хотіла еквивати свого імени і сего що я зробила, але під ту хвилю я забула мое назвисько, бо була неприємна. Та за се мене дальше били по лиці та в груди. В полицейській частку мене роздягли, обшукали й відвели в камеру-холодну, в кам'яною підлогою, мокрою та брудною. В камеру в 12 чи в 1 год. прийшов помічник пристава Жданов й козацький офіцер Абрамов. В камері вони пробули майже не

вийшовши до 11 години вечора, допитуючи й б'ючи мене. Вони ніяк не могли змусити мене уміти в катованю. Сам Іван Грізний міг би позаздростати їм. Жданов, вдаривши ногою, відкинув мене в другий куток камери, де стояв Абрамов, а сей ставав мені на плечі й так само відкидував ногою Жданову, а той ставав на пліч. Мене роздягли до гола й звелили не топити в камері. Роздягнуту мене з безсоромною лайкою обливали пагаями. А Жданов й другі приказували: „ну, наничко (ту наступали страшні слова), скажи палку промову“. На одно око я вже нічого не бачила. Правий бік виду був зовсім розбитий, й притискаючи його, вони, читали: „болить, мила? Ну скажи, хто був твоїм товаришем?“. Я раз-у-раз, теряла пам'ять й бояла ся сказати що небудь. Але в моїх відповідях не знайшло ся нічого крім одної вісентіниці, що я говорила в горячці неприємна. Опам'ятавшись я назвала своє назвисько, сказала, що дам свої відповіді слідчому судії, що я Тамбовка, що може ствердити товариш прокурор Камен'єв й другі. Се викликало цілу бурю гніву й нове мордованя: об моє тіло гасали папіроси приказуючи: „кричи, кричи, сволоч!“ Щоб примусити мене кричати, давили мені делікатні (так вони називали) ноги чоботами та гримали: „кричи (знова огидливі слова), в нас пілі села наче корови режуть, а ся маленька дівчинка ані разу не скрикнула ні на вокзалі, ні ту.“ В 11 години мене спробував допитати слідчий судія, але зараз перестав, бо я весь час горючкувала. В особнім поїзді мене повезли у Тамбов. Поїзд йде погано. Холодно. Темно. Абрамов огидливо лає мене. Почуваю подих смерті.

„В неприємності прошу: „води, води!“ Але її не дають. Абрамов перейшов зо мною до 2 класу. Він п'яний і ласкавий. Обіймає мене, розетібує одіж, п'яними губами шепоче: „які гарні груди, мов атласні! Яке делікатне тіло!“ Не маю сили рупитись. Немаю сили відіпхнути. Голоосу бракує скрикнути. Та й ні до чого се. Я розбила б собі голову, але ні об що, та він і не дає зробити цього. Він бе мене по стиснутих ногах, щоб знесилити їх. В кінці я кликнула на пристава, але він спить. Абрамов, схиливши ся надомною й доскочучи підбородок, ніжно почав шепотати: „чого ви так скрегочете зубами? Ви поламаєте собі ваші дрібненькі зубки“. Я не спала черг всю ніч, боячись насильства. В день Абрамов силував мене випити горілки, давав шоколаду, а як всі виходили, силував ся гестати. Перед Тамбовом я знемогла ся і заснула, але через годину прокинулася, бо рука Абрамова лежала вже на мій.

Він віз мене у тюрму й назав: „ось я вас обіймаю в Тамбові“.

Сей лист оголосила російські часописи з великим обуренням і вивалили правительство, щоб сейчас перевело над катами слідство. „Русь“ знова з приводу сего листу Спірідонової оголосила таку статтю під заголовком: „Слідствія в суді“:

„Все, що можна було зробити, щоб вимучити до праю арештовану, образити і насміятися над нею, все було зроблено.“

Спірідонова зробила політичний злочин, то правда.

Алеж чи дає сей злочин хоч яке небудь, хоч найменше право повести ся з чоловіком так, як поводили ся з Спірідоновою. Що може оправдати власть, яка гасить папіроси об голі тіло, або тягає за коси, або мучить всякими самими останніми гідкими вчинками??

Звичайно, що ні про який закон тут не може бути й мови.

Та ми знова маємо передачу прав з рук суду до рук озвірилих агентів, що видавшись поганим почуттям, думають, що найкраще виконають припоручення, яке на них наложив уряд для піддержання законного порядку, коли до законного суду зроблять ще власний суді розправу.

Панове Абрамов і Жданов, які питали Спірідонову так, що їм позаздростив би сам Іван Грізний, робили так, як робив би на їх місці кожний дикий чоловік, коли-б він знав, що все йому мине ся без карі й суду.

Коли б вони зробили все те, про що пише Спірідонова, як приватні люде, назвиско їм було-б зараз готове, як готові була-б і карі, яким підпалиб вони обовязково за свої злочинства.

Та річ в тім, що оба вони робили не як приватні люде, а як агенти уряду. Жданов — помічник пристава, Абрамов — козацький офіцер.

Довірені російського уряду виявили себе дикими людьми і в Москві, і в Рязі, і в Тамбові, і в Минську. І тут, і там, і скрізь цілком рядом своїх вчинків, про які повідомлено вже по газетах, і яких ще й досі не заперечено ніким, доказали вони, що у них нема ні жалости, ні справедливости, а є тільки власне почуте, якому дано нову волю, очевидячки згідно з інструкціями.

В Москві довірені від уряду виправдовували ся тим, що їм треба було приборкати узброєну силу повстанців.

В Рязі вони повторили той самий доказ, додаючи також, що тут їм довело ся мати діло не з корінним російським народом, а з завоєванам.

Але щож вони можуть сказати в Тамбові, де вся їх узброєна дикість навалює ся на безпомічну, нещасну, неповнолітню дів-

чину?!

Ні. Сьому останньому чиню не ма пояснення.

На сей раз ніяке замовчуване не зможе змінити погляду і відносин суспільности до сього злочину. Нехай що злочинцями були ті, кого арештовано, алеж від того вона не перестала бути людьми, які мають право на оборону і охорону російських законів.

Колиж агенти уряду дістали безумне право — відмінювати закони і поводити ся з людьми так, як закон забороняє поводити ся навіть з звірюкою, то такий уряд нищить усі моральні підвалини і права держави, бо де нема закону, там нема уряду; там тільки дика пустиня, де панує груба сила та зброя.“

В наслідок рішучого зазиву російських газет і обурення російської суспільности, наказало остаточно російське правительство перевести в тім справі слідство. Слідство ствердило в цілій повній правду сего, що подала в своїм листі Спірідонова. При тім лікарські оглядини ствердили, що Спірідонова страждала слух на одно ухо і має в двох місцях ушкоджену чашку, ціле її тіло осипане сивими.

Революціонери а поклонники авторитету.

Знаю з досвіду, що де котрі наші Русини дрозять на сам звук слова: радикал або революціонер. Слово революціонер видає ся їм так страшне і огидне, що если могли, то прогнали би не тільки „запеклих“ революціонерів, але й усіх прихильників революції, хоч би там де перець росте. Давне, а заравом й сьмішве однак се, що люде, котрим революціонери найбільше поують добрий апетит, то люде ніби „інтелігентні“, по більший часті „високо поставлені“, як приміром „одвічальний редактор“ ньюйоркськ „Правди“.... Во, хто мав спосібність пізнати нас — робітників бляше, той не заперечить, що більшість наших робітників приймає слово „революціонер“ з правдивою симпатією, а коли байдужно, то лише через нерозумінє річ, а з ненавистю — вже дуже мало. Знаю, що з редакційного стільця „Правди“, дістанесь і мені від „свижоупечених анархістів“, але мені се байдуже, тому й говорю, що не моя се вина, що ми, потомки славного козацького роду, одержали вже, видно по наших праїдах в спадщині ту жахду незалежності від чийей небудь волі і що коли вже раз хто з нас, Русинів зрозуміє шкоду яку наносить нам як і всім авторитет потрафить взнести ся й до найвищих ідеалів і ніколи вже не сплamentsя з робітничим лежанем у під своїх катів! І Русини наїрід, що потрафить постояти за себе, а не темний ревуций „plebs“, як звикли звати нас з рямка наші верховоди. І на се не бракло

нам доказів бо вистарчать правдивіть хочба остатнім подіям в Росії.

„Алеж там реве лише Жидова! і кількох запеклих революціонерів, котрим не хоче ся робити, і чесно жити, і пхають „темні маси“ до революції против правительства і царя, бо завидують їм... А репта городжан сидять тихо, і жує кусник хліба.“ Ото фраз, якою по більший часті послужують ся наші оборонці „старого ладу“.

Та чи так? А чогож то хотіли Русини еще за часів Хмельниччини? І хто то був сам той Богдан Хмельницький? Чи не революціонер? А Русини котрі гянули тоді на паях, чогож вони тоді хотіли? Чи лише завидували щастя Ляхам? А тепер — прим. то посьлідне віче галицьких Русинів, те славне віче у Львові? Або кров наших студентів на львівськм університеті? Чи се також лише завистлива Жидова, і якісь там злочинці неспокійні революціонери? Ні! То наїрід руский! Той самий, що ще перед сотками літ вмерав охотно за волю, за свободу, той самий наїрід й тепер завдяки праїці одиниць радикальних поглядах, будить ся з летаргичного сну! І гримкім, голосом домагаєсь своїх найсвятійших прав. І голос того народу звучить далеко, далеко... так далеко — як далеко таїє хть іскорка руского серця!

Михайло Беля.

Словацкий календар „Соединения Русских Братств“.

ПРОТЕСТ!

Smoke Run, Pa. 23 марта 1906. В репті з'явив ся календар „Соед. Русс. Братств“. Треба сказати, що автор календара заслугоє на похвалу; сего перечити ніхто чей не буде. Але як приглянемо ся сему „ізданію“ бляше то побачимо, що се не руский календар а словацкий!

Ми Русини належимо до того Соед. Русс. Бр. тож повинні були дістати календар коли вже не в нашій рускій мові, то бодай в „русскій“! Але на жалє він увидів сьвітло Боже яко „словак“, для того, бо вийшов з друкарні словенської п. Ровнянка. Що він вийшов яко словак, сему остаточно нема чого дивувати ся, бож преїць Ровнянок як сен словенських родичів, не мусить мати рускої друкарні. Але чомуж власне віддано його до друку Словакови а не Русинови? Чи може не було або нема руских друкарень, котрі булиб підняли ся видрукувати його? Є! і п. Жаткович знає о них дуже добро — ліпше як ми; але роботу не дав русинова бо мусів дати Словакови; а властиво, бо хотів дати Словакови.

Друкарні рускі мають Русини — а Галичини; одже, дати їм — се було не можливе. Преїць п. Жаткович — Словак! І він мав би дати Русинови щось до

друку? а ще до того Русинова а Галичина?

Кажу що Житкович Словак а не, як хто думає, Русин. Хто сему не вірить, нехай погляне до попередник чисел „Slov. Dennika“, а там найде межи „slov. rodolubamy“ патріотами не тільки Жатковича, але цілий уряд. „Соед. Русс. Бр.“ „со словенських rodoluboch“ а не руских, если вже не „руссеских“! Отже і чудувати ся не треба.

Ми Русини, що почувамось до сєї назви, повинні рішучо проти сего виступити і заперестувати! Нам належить ся календар в руский мові! Ми сего жаднемо, бо нам се належить ся! Ми, як члени, маємо рівне право в „Соед.“ як і Словаки! Словакам — словенські, Русинам — рускі! Против того видана мусять виступити всі Русини, і опімнутись о руский календар! Календар руский належить ся нам на підставі права, котре ми посідаємо яко члени організації.

Если наші упімнення не будуть „гласом вопіючого во пустині“, то в такім разі — проч з такими організаціями русескими! а радше станьмо до організації словенської, бо тоді будемо принаймі знати що там урядова мова словацка то й будемо приймати всякі видання і розпорядження в мові словенській.

Тільки на тепер.

За Братство Соединения ч. 217. Дан. Бунга, предсід., А. Кили, секр. Ф. Качор, кас., Н. Джизлик, член.

Чи правдиве?

Пані Вальч, Американка, професорка економії в Well-sleue колерії, котра їздила до Європи і в ріднім краю Славян студійовала услівя і обставини, серед котрих приходиться їй жити, ма-ла відчит в Пітсбургу дня 20. Марта. Перед численними Американцями доказовала, що Славяне висилають до Америки саму силу і цвіт життя, що так молоді і тілесно розвинені люде лиш пожадані для Америки і заввала Американдів, щоби ліпше і гіднійше поводили ся з Славянами. Бути може, що та-завом чули ся Американді бути ображеними в своїм джентельменстві, бо прокуратор повіту Аллегені виступив з заявою, що з ро-справ в суді кримінальнім припадає 70 прц. на скарги внесені Славянами. Такі скарги вносять ся звичайно по відбутих весілях і хрестинах.

Таке на жалє правдиве обванене не відносить ся до наших Русинів. Звичайно се діє ся межи Поляками і Словаками. Межи нашими Русинами входить вже в жите, що навіть весіля відбувають ся без старокраєвої музики, бо де нема музики, там брак розохочення, п'ятки і скарги, а де музика, там і охота, бундючність, біятка, скарги і встид. Без музик повинні устроювати наші Ру-

сини весіля, як пристойть розумним людем.

Край.

Не думаємо, щоб музика мала бути чиясь так стра-шним, як зі представляє ту п. Край. Не музики лих, і не через музику „охота, бундючність, біятка, скарги і встид“ — а через п'ятки. І не весіля без музики, а весіля без п'яток — отсе чого повинні держати ся усе наші Русини.

Ввиду сего, що аллегенский прокуратор доказував, що 70 прц. всіх криміналь-них скарг в его повіті по-ходить зі сторони Славян — варто би розсідати скіль-ко з тих 70 проц. припадає на самих Русинів і о які провини розходиться ся. Та-ку саму статистику вар-тоб дістати і з других по-вітів. — Ред.

Допись.

Lethbridge, Alta., Canada.

У нас страйкує тепер більше як 500 майнерів. Але й маємо щось двана-цять скебів, котрих стере-жуть полісмени і ведуть їх до майн а з майн домів. Усі насмівають ся з них, а як ідуть то звонять до них у старі бляхи, а жени виходять з гавзів і котра дещо має в руках, чи воду чи помій чи що, кидають на них. Раз оден такий скеб не міг був вже витри-мати і як провадив його полісмен що їхав на коні, то вхопив ся за стремена, скочив на коня і так разом з полісменом утік. Деякі з них опам'ятали ся і пере-стають бути скебами, кида-ють роботу і пристають до юнії. Межи скебами нема ні одного Русина, ані також

Ті що роблять на дворі

виставлені на зимно і вогнисть, уминуть руматизму і невраль-ті, если будуть вмивати

Д-ра Ріхтера
Нотвичного
Пейн Енспелеру

коли почують перші симптоми. Сей лін роблений згідно з о-стрим німецьким законом і має 35 літню незхитану славу.

На продаж у нотрого небудь аптимара, по 25 і по 50 центів або у властителя.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Словака, ані Італіяна, ли-ше Мадара і Шкоти. Тож і дальше так тримайте ся Русини і з інших плеїзів, не приставайте ніколи до скебів если де вибухне страйк, бо так само нане-сете собі встиду як ті Ма-дари і Шкоти. Ніколи не-врадуйте свого брата-то-вараша.

Петро Лакуста.

Налендарь
„Читальнь“ на 1906 р.
Ціна 25 цент.
„SVOBODA“.
Box 353, Scranton, Pa.

Руска Кольонія!

130.000 акрів пайліштої землі на про-даж недалеко Грінвалл, Мисурі, повіто-вого міста в повіті Вейн — за 5 до 12 доларів акер. Платня: третина в гори, решта на місяці або річні сплати, котрі можуть тривати так довго як схо-чеш. Земля дуже добра, родить ся все, що посієш, крім сего дежить варна при жалівницї. Дуже адрове підсоне, вода і найквітійше получене жалівницю. Наша Компанія має оден мільон доларів капіталу і провадить бізнес вже 19 літ; має свою власну желізницю, трачі, фабрики, веліні майні і другі великі під-приємства, є одним власником сєї землі і є одвічальною. Чистий титул гаврантований і дід даєсь кождому хто заплатит третину ціни. Над 120 домів для фирморів вже побудовано; доми сї мають від 2 до 6 комнат. Слї осядеш на кольонії не будеш боїтись страйку, або других неспокої; фермер, се най-більше незалежний чоловік на сьвітї. Тикет на половину ціни кождого перпо-го і третого Віткірка в рої. Звертаємо кошти кольоніого бістєу. Слї хочеш забавляти собі будучність на сьвітї літа, не трать сєї спосібности. Адрес International Colonization Agency Greenville, Mo.

Чи чули Ви, що „Свобода“ посилає грошї до краю?

Чомуж посилає все ще грошї через чужих?

Хто пішле до краю через „Свободу“ не менче 50 доларів наразь, той дістане в дарунку гарний налендарь.

Адресь:

SVOBODA
BOX 353, SCRANTON, PA.

Читайте, що каже Дрґ Ландесъ:
Я маю найбільшу практику в Сполученых Державахъ, Канадѣ, Мексики и Полудневой Америцѣ.

Через 20 літ я лічивъ Але сли можеш бути ви-лишь слабости мущинъ. лічений, я тебе вилѣчу. Лічу лише мущинъ. Що небудь тобї домагає Але я вилѣчую ихъ. скажи або напиши менѣ. Вилѣчу кождий випадокъ Хоробы нѣхура и почокъ до якого ся возьму. Хоробы крови и шебры Если є не до вилѣченя не Утрата памяти. беру ся до него. Утрата мужеской силы. Сли не можеш бути вилѣ- Утрата животности. ченный, скажи тобѣ вѣ- Лічу безъ болю, не вздер-твердо. жуя водѣ працѣ.

Що року лічу тисячї людей. Роблю сотки операцій що мѣсяця.

Вилѣчу ти дома, сли не можеш прийти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Оли еси хорый зайдї або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St. New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden St., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“

газетный для русского народа в
Америке и орган „Р. Н. Свободы“,
оформлять по желанию в Четверг
и пятницу.

В Америке на 12 месяцев... \$ 60
до старого года на 12 месяцев... \$ 50
В Америке на 6 месяцев... \$ 30

Галичане могут заказать „Свободу“
через Кантарно Шенкенко ул. Театраль-
ная ч. 1, Львов, а российские украинцы
через Кантарно „Кіевская Старина“
Воззвездка 14, Киев.

Оплачивать газету треба все-
гда в гори.

Гроші треба посилати в редакцію
або в банк, або через експресовий, або
чек, або поштом (поштом треба в
офіс, підписати на ім'я, бо без того ми не
можемо грошей доставити).

Адрес:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Кто хоче, щоб его адрес змѣ-
нили мусить подати намъ, гроші
нового, такожъ свой старый адресъ.

**Про жертвы
на Боевой Фондъ.**

До сей поры зібрано на
Боевой Фондъ не багато,
всього около 100 долларів,
але ся сума сама про себе
зовсімъ нічого не говорить.
Всюду збирають ся горя-
чому жертвы на Боевой
Фондъ. Збирають при хре-
стиняхъ, сходинахъ, мітин-
гахъ. Братства, котрі ма-
ють патріотичныхъ урядни-
ківъ, радять дати вѣдь се-
бе певну суму грошей на
сю гарну цѣль, ходять о-
собні колекторы и колек-
торки та по домахъ збира-
ють. Русины околицѣ пите-
буркою рѣшили зібрати
мѣжъ собою 1000 долларівъ.
Русины ню-Йорковской околицѣ
такожъ збирають по до-
махъ жертвы, такъ само
збирають жертвы вѣ Вини-
пегу, Канадѣ, и по другихъ
мѣстечкахъ. Сподѣватись
належить, що и священ-
ники по церквахъ зберуть де-
що. Усѣ тѣ жертвы до се-
го часу не оголошені, але
коли зостануть оголошені,
сподѣмось, що зроблять
они поважну суму.

Ввиду того, не вѣдь рѣ-
чи буде мабуть, звернути
увагу и тихъ що жертву-
ють и тихъ що збирають
жертвы на одну велику
важну рѣчь, а именно: На
чѣи руки посилати тѣ жер-
твы тутъ вѣ Америкѣ, а
на чѣи руки вѣ краю. На-
думку пишущого ся стрѣ-
чати всѣ жертвы зібрані на
Боевой Фондъ вѣ Америкѣ,
повинні быти послані
посередомъ чи безпосередомъ
на руки тутешного Народ-

ного Комітету, божъ На-
родный Комітетъ на ее е.
Колижъ ходять о питане
на чѣи руки Народный Ко-
мітетъ повиненъ бы по-
слати зібрані гроші до
краю, то я вѣдповѣвъ бы,
що на руки Екзекутивныхъ
Комітетовъ тыхъ партій
русскихъ вѣ Галичинѣ,
які вѣдуть борбу о загаль-
не wyborче право. Такихъ
Комітетовъ вѣ Галичинѣ е-
три: Комітетъ національ-
но-демократичной Партіи,
Комітетъ партіи радикаль-
ной и Комітетъ партіи со-
ціалістичной, отже каждо-
мусъ зѣ тыхъ трехъ Коми-
тетовъ повинна бути
послана часть зібраного
фонду. Чому? Тому, бо
разъ, мы Русины амери-
канскій не маемъ права
мѣшатись вѣ галицко-ру-
скій мѣжпартійній справы;
друге тому, бо всѣ три
згадані партіи вѣдуть те-
першню борбу солідарно,
доказомъ чого велике вѣче
у Львовѣ; третє тому, бо
не кожда партія однако-
во сильна вѣ кождомъ окрузѣ
краю, значить, даючи всѣ
гроші одной лашѣ партіи,
мы тѣмъ самымъ кривди-
мъ тѣ округи, вѣ якихъ
дана партія не має перева-
ги — а наша симпатія по-
винна бути для всѣхъ, для
загалу руского народа вѣ
Галичинѣ; четверте тому, и
се мабуть найважнѣйше,
що, о скѣлько знаемъ, та-
кого роздѣлу фондѣвъ жа-
дають собі тѣ, що дають
гроші, а они вѣ першій
мѣрѣ тутъ мають голосъ,
мѣжъ тѣмъ якъ Народный
Комітетъ має лише спов-
нити волю жертвдательвъ.

Що до роздѣлу фондѣвъ,
то на мою думку фонды
повинні быти роздѣлені
мѣжъ три згадані Коми-
теты по равной части.

Наконецъ ще два слова:
Фонды треба вѣдосла-
ти до краю скоро лише
буде полагожденє питане
про ихъ подѣлъ. Не треба
бы такожъ чекати ажъ збе-
реть велика сума, але зѣ-
бранє вѣдослати сейчасъ,
бо два разы дає, хто скоро
дає.

Посылаючи гроші, тре-
ба вѣдъ положити на серце
каждому комітету дотич-
ной партіи, абы гроші при-
слані вѣдъ Русинѣвъ зѣ
Америкы уживати вѣ пер-
шій мѣрѣ на запомогу для
страйкуючихъ селянъ та
робѣтниківъ — а ажъ такъ
на такій цѣли, якъ вѣча,
література и тѣкѣ вѣнше.

Пожаданымъ було бы-
ло вѣ сѣмъ дѣлѣ забрати
голосъ шановній чататѣ и
абы при помочи дискусіи
можна було чимскорше
прійти до певного и оста-
точного заключенія дотично
повышені порушнихъ справъ.

Моя „рация“.

Мені нераз доводило ся
бадакати з рускими людь-
ми рѣжноі інтелігенціи про-
те, якъ має бути редакцѣ
руска газета а головно
„Свобода“ для русскихъ лю-
дей вѣ Америкѣ. Я звичайно
старав ся спорити з пооди-
ночними людьми и боронити
своихъ поглядѣвъ та описля,

коли побачивъ, що кѣлько
людей тѣлько поглядѣвъ, я
стояв усе зѣ своимъ позаду
а лише слухавъ другихъ. Те-
пер, коли того наслуханого
набрало ся у мене повна
пачка загадавъ я подѣлити
ся з тѣмъ усѣмъ з читателями
„Свобода“ най они розмір-
кують чѣя правда.

„Свобода“ поміщує нераз
якусь байку, мовляв, най
она роздѣкавить и розбавить
тихъ, що ще не привикли
до поважнѣйшого думаня.
Сейчасъ зачинають критику-
вати. I так, одні говорять:
„Що він собі гадає той ре-
дактор? Він думає, що ми
смаркаті дітѣ, щоби мали
забавляти ся байками? Чо-
му того або сего не надру-
кує.“ А другі кажуть: „Те-
пер „Свобода“ файна — е
що в ній почитати“. Інші
кривлять ся і кажуть: „Той
редактор цѣлкомъ не розуміє
нашихъ людей. Ймъ треба
релігійныхъ статей, імъ треба
духовної поживи.“ А ще
інші нарікають, що „Сво-
бода“ за мало поважна, за
мало поміщує научныхъ рі-
чий. А ще інші кажуть,
що „Свобода“ за поважна,
за суха, не для нашого на-
роду. Ну і такъ далше ажъ
до безконечности. Хто з
тихъ усѣхъ критикѣвъ має ра-
цію? Щобъ на те відпові-
сти я розкажу вамъ одну ці-
каву історію.

Був собі одинъ лепський
„скваер“, котрий, якъ знає-
те, судить розличні справи
нашихъ людей. Одного разу
посварило ся двохъ людей
а що не могли погодити ся
міжъ собою, заскаржили ся
до „скваера“. „Скваер“ ви-
значивъ термінъ на другий
вѣчѣр на означену годину.
Та передъ терміномъ оба спо-
рячі придумували, якихъ би
то ужити способѣвъ, щоби
справу виграти. I придума-
ли. Кождий з нихъ загадавъ
пійти до „скваера“ до ха-
ти, щоби ему там вилужи-
ти свою невинність. При-
ходить одинъ з нихъ, най-
звѣтъ ся Іванъ, до „скваера“
а той проходить ся по
комнатѣ з заложеними в
задъ руками. Іванъ розка-
зує якъ то було, якъ він пос-
варивъ ся з Фецьомъ, якъ пото-
му вийшло, що всему виненъ
Фецьо а не він Іванъ. „Сква-
ер“ слухає терпеливо а о-
цієля надставляє руку і ка-
же: „Дай доларѣ, ти маєшъ
рацію.“ Іванъ відійшовъ уті-
шений. Приходить Фецьо
і тежъ з его оповіданія ви-
ходить, що не він а Іванъ
завинивъ. „Скваер“ вислу-
хавъ і его терпеливо, над-
ставивъ руку і каже: „Дай
доларѣ, маєшъ рацію.“ Фе-
цьо вийшовъ утішений, що
виграє справу. Тому всему
прислухувала ся в другій
комнатѣ жінка „скваера“. Она
вийшла до свого чоло-
віка та каже: „Вій ся Бо-
га, чоловіче, деж у тебе
совість? Від одного взявъ
доларѣ і каже, що має ра-
цію і від другого; якъ же
ти їхъ будешъ завтра суди-
ти?“ „Скваер“ не надуму-
ючись довго, простає до
жінки руку і каже: „Дай
доларѣ, бо і ти маєшъ ра-
цію.“

Такі самі радії чѣи тамъ
правду мають тѣ воі гурт-
ки, котрі бажають собі,

щобъ газета була редакцѣвана
по їхъ мислѣ. Возьмѣмъ же
теперъ для кого е издавана
„Свобода“. Ймъ відбирають
сѣдуючі люди: цѣлкомъ не-
письменні, такі що вміють
лишъ друкованє читати, та-
кі, що вміють читати ла-
тинскими буквами, такі,
що вміють ледви читати
друкованє і писанє; такі,
що досвідомъ чи початко-
выми школами розвинули
свій світоглядъ і такъ звані
інтелігенти. Після того по-
дѣлу не можна ділити роз-
вою умислого і смаку чи-
тающихъ чи слушающихъ чи-
таного, бо імѣ ему легіонъ.
Скажіть же теперъ, чи мож-
лива річ, щоби газета вѣдо-
воляла тихъ всѣхъ наразъ? Не
можливе таі задачку газетѣ.
Не е вдоволяти чи тамъ
догджувати забаганкамъ чи
особистимъ смакамъ когоне-
будъ, бо газета не дѣвчина
з улицѣ. Задачку газетѣ, от-
жъ примѣромъ „Свободы“, е:
подавати новини краю і
світа, розяснювати темні
місця на житєві справи на-
роду чи народѣвъ, стояти на
сторожѣ правди і справед-
ливости тѣ побуджувати
людей до читанія чи дума-
ня. Помілявъ би ся той хто
би думавъ, що той хто читає
газету буде вже цѣлковитимъ
мудрецъмъ; буде знати Бога,
світъ і людей. Ні. Газета
добра не така, що очернює
другихъ, а така, що дає чо-
ловікови товчокъ, піддає ему
гадку а ти, якъ хочешъ все
те мати чого жадаєшъ відъ
газетѣ, хапай за книжку. В
книжкахъ знайдуть заспоко-
єне ті всі про котрихъ я
згадавъ на початку статі,
що невдоволені з газетѣ.
В книжкахъ знайдешъ байки,
котрі тебе будуть цікавити
а якъ ти почувешъ в собі, що
ті байки не вдоволяють
тебе, то підеши до другихъ
книжокъ і т. д. ажъ дійдеши
до певного розвою свого
розуму. Хочешъ жити свя-
тихъ — знайдешъ се в кни-
жкахъ а забажаєшъ вглубляти
ся далше в релігійні спра-
ви і на се суть книжки.
Хочешъ глубокої поважної
науки і те знайдешъ в кни-
жкахъ, однимъ словомъ газета,
а ще до того руска газета
в Америкѣ, дає тѣлько цѣвіт-
ку понюхати а хто хоче
наситити ся красою рѣжно-
роднихъ цѣвітѣвъ і напхати
ся ними до сходу, той му-
сить піти до цѣвітника, до
бібліотеки. Тоді кождий по-
бачить, що те, чого він хо-
тівъ передше від газетѣ те-
перъ видасть ся ему смѣш-
нимъ і дитиннимъ, а другий,
котрий випередивъ его в
науці уважавъ буде его
поглядѣи неакуратними і т.
д. Помімо тихъ рѣжнороднихъ
поглядѣвъ людей не вихо-
дить, щобъ одинъ другого у-
важавъ за низшого відъ себе
або ворогувавъ противъ него,
такъ якъ не повиненъ ворогу-
вати батько противъ своїхъ
кѣлькохъ рѣжноріднихъ дітѣй
ані ті поміжъ собою не по-
винні доганяти в науці
одно другого.

Ось така моя рация.

Ст. Макар.

„СВОБОДА“ посилаетъ гроші до
вѣдѣи частѣи свѣта по тѣи самой цѣлѣ,
що великій чужий агентъ. Гроші до-
дає до вѣдѣи на 12 дѣлѣвъ. Чого во-
дѣлѣвъ по чужихъ, моля свои гроші
вѣдѣи тѣмъ само обдумати. Адресуєтѣ:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

**Старый проентъ
переробленный на но-
вый ладъ.**

Незавадне положенє гре-
ко-католицкихъ Русинѣвъ
вѣ Америкѣ дало причину
до рѣжного рода плянівъ,
проектѣвъ, „акцій“ — але у-
сѣ они пошли, такъ сказати,
псу на чоботы. Хто усе-
мусъ виненъ — не тутъ
мѣсце говорити. Последню-
ю „акцію“ бувъ Конгресъ,
якій недавно вѣдложено на
„по Свята“... Теперъ Однѣвъ
(псевдонімъ) пише вѣ „Прав-
дѣ“, що ввиду сего, що
справа Конгресу „защита
пована“ вѣ наслідкомъ пре-
сѣи мадарского уряду и гр.
кат. угорскаихъ епископѣвъ
на тутешныхъ угор. попѣвъ,
и ввиду того, що мадар-
скій урядъ предложивъ вже
Римови трехъ кандидатѣвъ
на гр. кат. еп. вѣ Америкѣ,
мѣжъ якими е на пер-
шѣмъ мѣсци о. Годобай —
галицкій священникъ безъ
огляду на партіи повинні
зробити залуку зѣ тѣми у-
горскими священниками, що
не мають намѣру вертати
на Угорщину и разомъ взя-
тись до упорядкованія
справъ тутешной гр. кат.
церкви.

Якъ бачимо, проектъ сей
се стара пѣсонька „Миръ
вамъ братѣ“, подѣ нуту
якои сходились колись ту-
тешні гр. к. священники до
Филаделфіи, Па., створили
навіть „Общество священ-
никовъ“, яке такъ скоро и
соромно упокоїлось и т. д.
Не помилимось такожъ ма-
буть, ели скажемо, що ав-
торъ сего проекту се нѣхто
иншій а лишъ той самъ о.
Обушкевичъ, що свого часу
такъ падыкавъ, що Русь а-
мериканська роздѣлена на
„анатомы“...

Щобъ сей проектъ не за-
снѣтивъ ся, якъ и давнѣй-
шій, а увійшовъ вѣ житє —
о. Обушкевичъ готѣвъ дѣлѣ-
комъ усунути ся (що за
великодушність!), думаю-
чи, що его особа стоить ка-
менемъ преткновенія до
згоды.

На жалѣ, оно такъ добре
не естъ, щобъ черезъ саме
усуненє особы о. Обушке-
вича*) вже можна привести
до ладу усю справу. Спра-
ва далеко больше замотана
якъ бы на першій поглядъ
видавалось. Навѣтъ елибъ
удалось всѣхъ галицкихъ и
угорскаихъ священниковъ зѣ-
гнати подѣ прапоръ „Миръ
вамъ братѣ“, то ще остане
вершнѣннѣмъ питане, що о-
ни малѣбъ робити? Воро-
нити правъ своєї церкви,
скажете. Але передъ кимъ?

*) „Одинъ“ помилевъ думавъ,
що особа о. Обушкевича стоить на
перешкодѣ до згоды галицкихъ
священниковъ зѣ угорскими. Проти
особы о. Обушкевича, о скѣлько
знаєть, нѣхто нічого не має а
лише проти его работы. Якъ довго
о. Об. вѣривъ вѣ „се“, и, зѣ, зѣ
и другі твердирскіи святошѣ, але
не нападавъ нѣкого — такъ до-
во все було all right. Колижъ о-
пѣсла о. Обуш. при помочи сво-
ихъ довѣреныхъ людей, заложеномъ
наль „Правды“, айрскихъ бискупѣвъ
и другихъ средствъ ставъ
нищити „Уранифѣ“, тодѣ до-
перва выливалъ загалѣне оупрене
проти себе.

Передъ мадарскимъ ура-
домъ и Годобаемъ, якъ хо-
че о. Обушкевичъ, чи пе-
редъ айрскими бискупами,
якъ се робили декотрі?
Отже анѣ одно, анѣ друге,
анѣ третє на пѣчо не
вдасть ся, бо и вишпунанє
ся мадарского уряду и о.
Годобай и айрскій бискупъ
— усе те лише паросты
того самого дерева. Зѣтнѣшь
однѣ, то виростуть другі,
и такъ довго те саме буде
тревати, доки не зрубашь
та не выкорчуеть цѣлого
дерева. Та до сего поки що
нѣхто зѣ гр. католицкихъ
священниковъ не бере ся.
Они думаютъ, що можна зѣ
кимъ небудь воювати не
будучи приготованымъ на
удары зѣ стороны против-
ника, и передъ законченємъ
борбы зѣ нимъ за оденъ
стѣлъ сѣдати. Нѣчого по-
добного вѣ цѣломъ свѣтѣ
не було и не буде.

Або сей протестъ протавъ
мадарона епископа, (якій
правдоподобно скоро буде
поставлений) — чи має яку
рацію? Зѣ боку поглядѣвъ
церкви католицкой не має
жадної. Церковь католиц-
ка не признає жадныхъ
народностей и ели теперъ
жадає, щобъ греко-кат. слу-
хала епископѣвъ римскихъ,
то тѣмъ больше буде жа-
дати, щобъ слухали греко-
католицкого. И мусять слу-
хати, ели не схочуть знай-
тись поза воротами гр. к.
церкви; мусять слухати ще
и тому, що самі корили
свои головы передъ айр-
скими бискупами а навѣтъ
помогали имъ впрятати вѣ
яромо тихъ, що не навчи-
лись чи не хотѣли у нѣмъ
ходити.

Часы повѣредствъ, дома-
шнихъ дѣловъ, часы колы-
лунала и мала свое значѣ-
нє пѣсонька „Миръ вамъ
братѣ“ проминули и ве-
вернуть нѣколи. Теперъ
повсюду лунає громовѣ пѣ-
сня „До бою!“ И хто задѣи
слабости нервѣвъ чи другомъ
причины не годець еѣ зне-
сити та іти за еѣ голосомъ;
нехай лѣпше сидѣть тихо,
не водѣрѣває вже скислонъ
кашѣ и чає воскресенія
мертвыхъ...

Люде енергій, пожертво-
вани и працѣ — добудуть
цѣлый свѣтъ — а рабаѣ
лишь у яриѣ ходятъ...

Непорозумѣне.

Оденъ интелігентный Мо-
скаль жалуеть намъ, що вѣ
Америкѣ нема товариствъ,
якѣбъ запомогали емигран-
товъ, выпомогали имъ ро-
боту и т. и., а е лише то-
вариства, що принимаютъ
и дають запомогу тѣмъ
людямъ, які вже мають и
работу и гроші. Вкаже
такожъ, що пр. Жиды те
все роблять для своихъ зе-
мляковъ, чомужъ отже а
мы не моглибъ сего робити.
Д. дописуватель вѣ де-
чому правъ, але не у всѣмъ.
Передовсімъ маса на-
шихъ емигрантовъ се робу-
чий народъ а не интеліген-
ты. Такий робучій чоловікъ
ѣде тутъ звичайно на пев-
ну адресу, до своего родна-
го або знакомого, який нимъ
вразу опѣкуєсь и роботу
помогає пукати. Отже ро-

СПРАВИ „СОЮЗА“

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

- Головний } БОСН. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex St.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ПАРШОНЬ,
касир } 624 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:
Место председателя... С. Матренко
OLYBANT, PA.

Заст. секретаря... Иос. Кульчицкий
BALTIMORE, MD.

Заст. касира... А. Якович
MC ADON, PA.

Радни:
А. Вавичак... St. Louis, Mo.
А. Семанский... Trauger, Pa.
К. Кобаль... Olyphant, Pa.
А. Сорова... Plymouth, Pa.
Иванъ Парашонь... Tertyville, Conn.
Ив. Сенько... Jessup, Pa.

Ихъ вступники:
Ив. Пощипанко... Mc Adoo, Pa.
Нив. Домбровский... Eleanor, Pa.

Контрольная комиссия:
О. А. Улицкий... Ansonia, Conn.
Мих. Турковский... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргач... Mt. Carmel, Pa.

Головний організатор:
Н. Подгорецкий Box 543, South Fork, Pa.

Вступайте до Союза!

„Союзъ“ — одинока руско народна організація въ Америцѣ.

Принимаетъ членовъ вѣдѣ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне послѣ лѣтъ.

Мѣсячне вѣдѣ 25 до 70 центовъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00,
Посмертне за жѣнку \$300.00,
Посмертне за дѣти вѣдѣ 15.00 до \$300.00.

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей вѣдѣ 600.00,
б) одной руки або ноги \$200.00,
в) одного ока \$100.00.

Сли отецъ родины въ шпиталѣ божевольныхъ, Союзъ платитъ, что року родниѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до Союза, муситъ вписатися, такожъ до братства, яке на лежить до Союза.

Важне для П. П. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все, что все грошѣ належачи до касы Р. Н. Союза посылае ся такъ: на money order-ахъ або чекахъ выписуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписанный money-order абчекъ не посылаетъ ся до Голов. Касира, але вразъ зъ выказаномъ до Голов. Секретаря. Головний секретарь опосля вѣдсылае ихъ до Голов. Касира.

С. Ядловский,
Голов. Секретарь.

Ч. 790. КВИТЪ \$200.00 на двѣ ста долларѣвъ, котри п. Михайль Варкова отримавъ яко надъвычайну заповогу за утрату руки въ Головномъ Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

New Florence, Pa. 22 Марта 1906
Иванъ Варкова,
Свѣдѣ { Тимко Мадийчакъ
Стефанъ Хохла

Вѣдѣ мѣсячного Уряду Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Васко Баранъ, предс.,
Андрей Гефертъ, секр.

Ч. 770. КВИТЪ \$300.00 на триста долларѣвъ, котри епѣкунъ а. Михайль Крота отримавъ яко сирѣтску часть по Цѣхонъ Стефанѣ въ Головномъ Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Jessup, Pa. p. 1906.
Михайль Крота
Свѣдѣ { Иванъ Сенко
Петро Креницкий

Вѣдѣ мѣсячного Уряду Руского Нар. Союза въ Америцѣ.

Демко Хованецъ, предс.,
Михайль Агустъ, секретарь.

Ч. 787. КВИТЪ 85.48 на вѣсѣдѣсѣтъ и пять долларѣвъ 48 центовъ, котри п. Константинъ Демянъ отримавъ яко посмертну заповогу по Гнату Риджикъ въ Головномъ Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Carnegie, Pa. дня 22 Марта 1906
Константинъ Демянъ,
Свѣдѣ { Димитрий Астрѣвъ
Андрей Слабинъ

Вѣдѣ мѣсячного Уряду Руского Народного Союза въ Америцѣ. в. 55.

Антонъ Астрѣвъ, предс.,
Гр. Кульчицкий, секр.

Рухъ въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

ВИДОЗВА.

Братство сѣвъ. Володимира в Нью-Йорку вѣдѣ 108 Р. Н. Союзу за приймае в мѣсяцѣ мартѣ новихъ членѣвъ до братства безъ вступного. Дорогі братя Русини! Хто ще з васъ, в Нью-Йорк не надеждѣтъ до жадного братства нехай прийдѣ до насъ а мы приймаемо його якъ рѣдного брата. Оплата не велика 35 центѣвъ мѣсячно, та за ті гроші дистанете кождей, если захоруете, 5 долларѣвъ що тижня заповоги і доктора. Братя Русини не жалуйте тихъ пару центѣвъ на мѣсяць — бо якъ чоловікъ здоров і робить то що значить для него тихъ пару центѣвъ? Тамъ неразъ богато бѣльше пѣйде на дурницѣ і ніхто не може знати що його чекае. Тож не кажіть дорогі братя, що ще маю час і не вѣдкладайте се на пізнійше а вступайте заразъ численно до Братства і „Союза“. В едностѣ силѣ! Митинги вѣдбувають ся кожного мѣсяца передъ першимъ в суботу, при 5 улицѣ число 509 в Нью-Йорку.

І. Пригула, предс.
Й. Сусидка,
А. Шеремета.

ПОВѢДОМЛЯЕ СЯ

вѣхъ членѣвъ Братства сѣвъ. Ан. Петра і Павла В. Р. Н. С. в Ансоніи, Кон. і дооклѣтихъ, якъ: Дорбі, Шелтон і Сѣймор, що мѣсячні митинги будуть вѣдбувати ся кожного мѣсяца в остатню суботу передъ першимъ вечеромъ точно о 7-й год.

Н. Рогач, секр.
5 May Str., Ansonia, Conn. 18-11

ВІДОЗВА.

Братство сѣвъ. Володимира въ Elizabeth, N. J. вѣдѣ 65. Р. Н. Союза, буде приймаити новихъ членѣвъ до Братства за половину вступного въ мѣсяцѣ Цвѣтнѣю и Маю сего року. Дорогі Братя Русини! Хто ще зъ васъ не надеждѣтъ до жадного Братства, а мешкае въ Elizabeth, N. J. нехай прийдѣ до насъ, а мы приймаемо його якъ рѣдного брата. Оплата не велика, только 50 центѣвъ мѣсячно, а зъ тихъ грошей достане кождей членъ въ часть слабости 5 долларѣвъ на тижень заповоги. Тож не жалуйте тихъ пару центѣвъ на мѣсяць. Якъ чоловікъ здоров і робить, то не заботого на него тихъ пару центѣвъ. Не разъ богато бѣльше пѣйде на дурницѣ. А няхто не знае де яке нещасте коє чекае. Тож не кажіть дорогі

Братя, що „ще маю часъ“ и не вѣдкладайте се на пізнійше а вступайте заразъ численно до Братства и Союза. Въ едностѣ силѣ! Митинги вѣдбувають ся кожного мѣсяца по першому въ недѣлю въ галѣ въ домъ число 48 Washington Ave. Elizabeth, N. J.

Андрій Являкъ, предс.
И. Бухаръ, касиръ,
С. Боберъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Братство сѣвъ. Иоана Хрестителя въ Desloge, Mo. вѣдѣ 50. Р. Н. Союзу, буде мати 1 Цвѣтнѣ с. р. повѣрѣний митингъ. Кождей членъ що не прийдѣ, заплатитъ назначену кару. На томъ митингу буде приймаити ся новихъ членѣвъ до Р. Н. Союзу. Посля статутѣвъ платитъ ся до Братства дуже мало вступне: до 25 лѣтъ 25 центѣвъ, вышѣ 25 лѣтъ 50 центѣвъ.

Вѣдѣ уряду Братства:
Теодоръ Мѣцкѣ, предс.
Теодоръ Ревакъ, секр.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляе ся, що Братство сѣвъ. О. Николая вѣдѣ 104 Р. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж. вѣдбуе свѣй 3 мѣсячний митингъ 8 Цвѣтнѣ с. р. точно о 2. годинѣ пополудни. Будуть складати ся рахунки за 3. мѣсяцѣ. Хто зъ звѣчайнихъ членѣвъ не прийдѣ на часъ заплатитъ 25 цент. кары, а урядникъ 50 цент.

За Урядъ Братства:
Мих. Вавичак, предс.
К. Шкурат, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляемо вѣхъ Русинѣвъ в Buffalo і зъ околѣцѣ т. е. на Lancaster, West Seneca, Depew, Black Rock, Tonawanda, і Niagara Falls, що дня 1-го Априля 1906 в пяту нед. сѣвъ. посту вѣдправитъ ся Богослужене в церквѣ сѣвъ. о. Николая на East Buffalo на Central Ave. і Lovejoy Str. Порядокъ Богослуженя такий: о. год. 6 в Суботу вечеромъ дня 31 марта слухане сѣвъ. сповѣди черезъ запрошеного до насъ одного ві сѣвященника. В недѣлю рано від год. 7 дальше слухане сѣвъ. сповѣди, о год. 10 сѣвъ. Литургия, проповідь і сѣвъ. причастіе. Русини мѣсцеві, то є з Black Rock і East Buffalo мають приступити до сѣвъ. сповѣди в Суботу вечеромъ, бо в Недѣлю будуть ся сповѣдати лемъ замѣсцеві.

Николай Букатъ, предс.
Иванъ Тимкович, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ

Повѣдомляемо усьхъ вѣдѣ 67. Р. Н. Союза, що д. 12. Априля с. р. вѣдбуе ся митингъ, на котрый усь членѣвъ мають явити ся. Хто бы безъ причины не явивъ ся буде мусѣвъ заплатити 50 цент. кары, а членѣвъ уряду \$1.00. На томъ митингу вѣдложитъ ся кассово справозданѣ за минулы 3 мѣсяцѣ и буде ся приймаити новихъ членѣвъ до Братства безъоплати вступного а до Союза якъ статутъ Союза наказуе. Приступаитѣ до Братства и до Союза пока часть, бо якъ котрого покалѣчатъ або забѣ, то вже буде запѣзно. Початокъ митингу о повѣ до першомъ по полудни въ галѣ John Bunge. Просимо точно явити ся.

За Урядъ Братства:
И. Пауль,
М. Ботуръ,
Ю. Криницкий.

Збирайте грошѣ на Боевой Фондѣ!

ВИДОЗВА

до вѣхъ вѣдѣлѣвъ Сестричного Братства сѣвъ. Ольги в Америцѣ.

Отсимъ вѣзваю вѣхъ вѣдѣлѣвъ Сестричного Братства сѣвъ. Ольги в Америцѣ, щобѣ найдальше до 30 днѣвъ кождей вѣдѣлѣ приславъ залеглі мѣсячні вѣкладки по 5 цент. від кождей Сестри до головной касы на фондъ помершихъ. Чеки, або монѣ-ордери треба вѣставляти на имя: Eudokia Kalakuka, Treas. (головной касирки) а посылати впрѣст до головной секретарки: E. Strutynska, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J. разомъ зъ выказанми.

Котра Сестра не платила-бъ черезъ три мѣсяцѣ зъ мѣсѣчного вѣдѣлу, та буде вимазана зъ Братства і страитъ всяке право до посмертної заповоги на підставѣ річної головной Конвенцїи Сестр. Братства сѣвъ. Ольги в Америцѣ, котра вѣдбула ся в Bloomfield, N. J. дня 28. Дек. 1905 року.

Е. Струтинська,
головная секретарка.

Протести.

І. Въ кѣлькихъ послѣднихъ числахъ нью-йорской „Правды“ помѣстила редакция сѣй казѣти рядъ статей, в якихъ намагае ся вѣдѣбрати честь п. Константинови Кирчову, председателѣви нашего „Союза“. Читаючи отсѣ статі, могаибъ прийти до заключенія, що на чолѣ нашої організації стоить людина наскрѣзь неморальна, безъ сорому й чести, кандидат до „Ивановой хаты“... Невже жъ справдѣ такъ оно є?... Побачимо...

Що п. Кирчѣвъ заангажований в справахъ джерзисѣтской парафїи, се нікому не дивно. Вінъ же старий парафїанин і щарий народолоубецъ, тожъ уважае собѣ за свѣй обовязокъ бороти ся зъ усякими темными духами, а найпаче зъ вѣдступниками і зрадниками свѣйого власного народа. Кому добро своѣй парафїи лежить на серцѣ, кому справа загальна не є рѣвнодушна — сѣй зробить такъ само і ступати ме слѣдами п. Кирчова.

Та ми не хочемо мѣшати ся у внутрѣшні дѣла джерзисѣтской парафїи, хоч до сѣго мали б мы може трохи бѣльше права від московскихъ наймитѣвъ... Ми лише поспитаемо „гаспадѣноф“ від брѣхливой „Правды“, якъ у іхъ слѣвнику називаесть ся такий чоловікъ, що тиче свѣй нѣс не в свое дѣло і який денунцие председателѣ якогось товариства передъ членами тѣй-жъ організації?... Ану но, скажіть! Чи будете мали вѣдвѣду назвати себе по имени?

Щобъ не занимати ся довго сѣю поганою и брудною справою, мы скажемо коротко „гаспадѣнамъ“! Пильнуйте своѣго дѣла, а до чужого не мѣшайте! Вамъ здаесть ся, що ви своими підлыми клеветами підкопаете доврѣ руского народа до його патемой організації! Школа вашого труду, пачево! Кождей членъ чоловікъ брѣдитъ ся зъ душою

москвофильскою порождою, а мы дождемо, что сѣй хвѣлѣ, коия то хрупѣ-ренегатѣвъ показувати муть по музеяхъ якъ яке антикваріачне драггерте...

Коли-бъ вы були справлѣтними Москальями, мы шанували б васъ такъ, якъ шануемо і подивляемо тихъ, що саме теперъ проливають свою кровъ за шастѣ і долю своѣй вѣтчизны. А вы?... Кого вы репрезентуете?! Якъ забажалось служити чужимъ богамъ, то чомъ не станете бѣдай по сторонѣ тихъ милѣонѣвъ нуждарѣвъ, вѣзискувачѣвъ царемъ і його посѣпаками? Та вы не хочете подати руки меншому брату, а дуєте в дуду уськихъ елементѣвъ реакційныхъ і помагаете розпинати нещасныхъ робѣтниківъ, що своімъ потомъ годують розбашакѣвъ „зъ Божѣй ласки“... Кровъ тихъ неповинныхъ на васъ і на чадахъ вашихъ!... І куди вы вѣдете і на що туманите простѣй люда! І вы гадаете, что зумѣете помкочити в чѣмъ не будь нашому „Союзови“? Вы впередъ умѣете свое власне лице, а вѣдтакъ будете могли приглядати ся другимъ...

Мы не дуже то дивуемо ся господинамъ редакторамъ, бо се жъ мабуть люди, що затратили уже почутѣ своѣй народности, а зъ тѣмъ і почутѣ власного достоинства; але мы знаемо, что надъ ними стоить чоловікъ, до якого мы будь-що-будь маемо таки крихітку доврѣи і пошани. До васъ отже звертаемо ся, пане Зеньчакъ-Шмид. Скажіть, чи вамъ було би приємно, якби хтось задля якихъсь тамъ парафїальныхъ справъ нападавъ на вашу особу яко на голову „Общества“ і домагавъ ся від членѣвъ, щобъ они спонукали васъ зложити передъ часомъ свѣй урядъ?... Скажіть, чи читали вы дотичні числа „Правды“, в якихъ вашѣ редакторы взяли на себе сумну роль чернителѣвъ і чи поживали вы хочъ головою, вѣдчитуючи усь ті напасти? А може все те дѣеъ ся на ваше поручене, або за вашимъ призволомъ?...

А что скаже на се о. О. Бушкевич, яко духовный управитель і „покровитель“ „Общества“ і его органу?.. Та-жъ ви, отче, говорите часто на тему згоди і любови ближнього, чому-жъ не ужите своѣго впливу і не „запѣдауете“ загонистыхъ редакторѣвъ? Та хто знае, чи до цілой сѣй справи не можна прикласти звѣзну народну приповідку: „від голови риба смердитъ“...

Господину Филиповскому радимо ізъ щирого сердца лишити нашу організацію і тихъ людей, що біля неї групууютъ ся в супокѣ, щобъ часомъ не прийшло ся жалувати нерозважного кроку. Звертаемо вашу увагу, что можете зістати американскимъ сѣтѣзовомъ скорше, ніжъ самѣ того бажаєте...

Шамоля, Па., 12. марта, 1906.

о. Иванъ Констанковичъ, Теодозій Талиашъ, Гаврилъ Малинакъ, Иванъ Лова, Алексей Шаршонъ, Семенъ Корощакъ, Олѣсевичъ Матвій, Коле-

дѣй Митала, Данчакъ Митала, Иванъ Максимъ, Габуръ Явѣфоръ, Антонъ Тимко, Лѣвчакъ Янко, Кирчовъ Теодоръ, Копѣля Иванъ, Пѣдѣвѣнскій Стефанъ, Бобакъ Иванко, Кузакъ Петро, Лазорикъ Михаилъ, Козанъ Иванъ, Хоронжикъ Никита, Григорій Рѣвѣкъ, Яремъ Атанасъ, Мѣрена Николой, Тиханьскій Никита, Данчипанъ Іванъ, Полянѣкъ Иванъ, Полянскій Іванъ, Рѣвѣлякъ Василь, Олѣсевичъ Теодоръ, Дудра Стефанъ, Слѣзинъ Осифъ, Кузакъ Михаилъ, Хомакъ Павло, Новѣкъ Иванъ, Мудрикъ Стефанъ, Данчакъ Иванъ, Кѣлка Тимко, Ферѣнъ Максимъ, Полянѣкъ Никита, Гурѣтъ Лука, Рѣвѣльскій Павло.

II. Мы, низше підписавіи прѣтестуемо в имени 45 го вѣд. Р. Н. Союза прѣти нападѣвъ зі стороны редакторѣвъ і ене-редакторѣвъ „Правды“, органу О. Р. Б. на ч. К. Кирчова, яко председателѣа Союза і сподѣмось, что годъ урядъ О. Р. Б. вгляне в ту справу, та заперечить пѣсаню рѣжкогодныхъ пашкѣлѣвъ, котрі не лишъ обѣджаютъ членѣвъ Союза, але і понижаютъ організацію О. Р. Б. Думаемо, что кождей здоровомысличий чоловікъ признаесть за слушность, что если лучать ся які непорозумѣнія мѣсцеві, то повнѣе залагоджуватисѣ безъ нарушеня головной організації. Хочъ би навітьъ напади на п. Кирчова були правдиві, то зъ того ніякъ не можна его нападати яко председателѣа Союза, а тимъ менше бунтовати членѣвъ, щобъ жадали его рѣзигнації, бо до сѣго часу ніхто не може знайти ему хибѣ в вѣповнюваню своѣго уряду. Мы членѣвъ Союза сѣймо вповнѣ задоволѣні зъ теперѣшного председателѣа п. Кирчова і его рѣзигнації не жадаемо, а редакторамъ „Правды“ пригадуемо (бо вѣдно, что сѣго не знають), что то не гарѣдѣло праціувати в користь своѣй організації черезъ черенѣне урядникѣвъ другой руской організації.

Филаделфія, Па., 12. Марта, 1906.

М. Полянъ, председатѣль,
С. Мусала, секретарь,
Я. Петриковичъ, касиръ.

III.

Мы, членѣвъ братства сѣвъ. Андрея и членѣвъ Р. Н. Союза, вѣдѣ 66, въ Нью-Йорку, прѣтестуемо прѣтивъ нью-йорской казѣты „Правды“, котра чернѣтъ председателѣа Р. Н. Союза п. Кирчова, якогъ мы дуже добре знаемо, что єсть чоловікъ чѣстный и примѣрный і добрый представитѣль нашої організації Р. Н. Союза. Застъ вамъ пѣново вѣдѣ нашої організації и вѣдѣ нашого председателѣа — замѣтайте ваше власне смѣте.

Нью-Йоркъ, 10. Марта, 1906.

Даниль Павликъ, предс.,
Григорій Пирѣко, касиръ,
Павло Затикъ, секретарь.

Повыше подали мы ще три прѣтесты прѣти звѣловныхъ нападѣвъ редакторѣвъ „Правды“ на председателѣа Союза п. Кирчова. Бѣльше прѣтестѣвъ въ сѣй справѣ не помѣщасмо и не будемо помѣщати, бо вже и тѣ, що были друкованыи досѣ, ясно показуютъ обурење членѣвъ Союза прѣтивъ вѣмѣшуваня ся редакторѣвъ „Правды“ въ справу нашої організації — отже дальше друкованѣе прѣтестѣвъ булобъ лишѣ повторкованѣмъ вже сказаного и бѣзпѣтѣбно занимаеъ малобѣ у „Свободѣ“ мѣсто. Редакция.

Перший Рускій Народный БАНКЪ

—и—

Канцелярія
Адвокатско-
Нотаріальна

А. Хромовского

въ Нью Йорку.

Родимці!

Перечитайте уважно кожде слово, яке тутъ написано:

Гроші до Старого краю посилайте черезъ свой рускій Банкъ А. Хромовского, бо то найбезпечнѣйше, найтаньше коштує а найкраще гроші будуть въ краю.

Шифарти до краю и зъ краю купуйте въ своимъ рускомъ Банку А. Хромовского, понеже я Васъ не ошукаю, щиро Вами заопѣкую ся и переночую въ власной руской народной гостиници, а водтакъ водведе ся Васъ на часъ и безпечно на корабель.

Банцелярія Адвокатско- Нотаріальна А. Хромовского. полагоджує всѣ справи въ Старомъ краю и въ Америцѣ. Тоже если потребуєте зробити контрактъ, повномочіє, вынаймати грунтъ або продати, водобрати довгъ або зъ кимъ процесовати ся прийдѣть або пишѣть до мене, Вашого щирого и совѣтного брата А. Хромовского.

Войсковыхъ повинностей не занебуйте, брати, бо за тое въ краю теперь дуже строго карають. Отже, если приходять Вамъ вираны, контролю або асентурунокъ, пишѣть о порадѣ до мене а я сейчасъ поадожду Вамъ все якъ найлучше, бо я сейчасъ головнымъ консь. для справъ войсковыхъ, на цѣлу Америку.

Русины, учѣть ся и читайте, а всѣ найновѣйшіе и найкрасшіе книжки до моленья, до читаня и науки достанете все у мене въ **Руской Народной Книгарни А. Хромовского въ Нью Йорку.**

Тому зъ всѣмъ и по все удавайтесь, о порадѣ питайтесь и пишѣть до Першого Руско-Народного Банку въ Америцѣ:

A. Chromowski & Co.
339 East 20th Street, New York, N. Y.

Тому зъ всѣмъ и по все удавайтесь, о порадѣ питайтесь и пишѣть до Першого Руско-Народного Банку въ Америцѣ:

A. Chromowski & Co.
339 East 20th Street, New York, N. Y.

Л. Корибский

Канцелярія Адвокатска.

33 Broadway, New York, N. Y.

Бюро Адвокатске провадить всякі справи судові, цивільні і карні. Виравляе повновластї, завішаня, контракти купни і продажї, даровизни, скрипти довжні, цесї. Справи спадковї і поданя гіпотечні, виравляе позички гіпотечні і сплату довгів. Посередничить при продажї майна в краю.

Бюро Нотаріальне займає ся легалізацією всіхъ правнихъ документівъ.

Справи Війскові, якъ подане о увільнені від контролю і виран, о асентурунокъ в Америцѣ заагодує моя Канцелярія війскова.

18 —

Друкарня „Свободы“

друкує

тїветы, наперѣ, коверты, книжки, блатскы, книжки, циркулярѣ, плакаты и т. ин.

старанно, таво и на часѣ.

Адресъ:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Гавриилъ Малинякъ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruhselm Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ заважїи на складѣ сїмѣ, добро пиво въ великихъ и малыхъ бочкахъ въ найлучшїхъ броварѣхъ, горьавки и лїкеры найлучшого тїстуну.

Врата! замовляйте у свого!

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦІАЛІСТ

ОЛАНДОСТЕЙ

ЖІНОЧИХ,

ЛІТАЧИХ,

І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жїня при породї дїагностує особливой опїї.

Офіс: 227 N. Shamokin Str.
SHAMOKIN PA.

Телефонъ
№ 1673

ST. JEROME

BENEVOLENT

SOCIETY.

ORGANIZED FEB. 1888
ROCHESTER, N.Y.

Варїант: брїжїє мїшїлї, шапїкї, бїлїзїна, хоругї, унїформї.

Цїнїкї и кїрїжїє мїшїлїє дарїє.

Можете писати до насъ по рускї, словенскї або польскї.

R. H. Morgan, 23 N. Main str.
SHAMOKIN, PA.

ЧИТАЙТЕ!

Хто пришлє на „Свободу“ 2 долари, той достанє въ дарунокъ книжкѣ вартости 75 центівъ, якї собѣ самъ выберє.

Хто пришлє на „Читальню“ 1.50 дол., той достанє въ дарунокъ книжкѣ вартости 75 центівъ, якї собѣ самъ выберє.

Хто пришлє намъ 2.50 дол., той буде доставати черезъ 12 мѣсяцѣвъ часописъ „Свободу“, або просвѣтїй книжочкї „Читальню“, а кромѣ того достанє въ дарунокъ прегарну книжку „Жїтїє Ісуса Христа“. Книжка ся має 300 сторїнь друку и 75 образкѣвъ; оправлена въ сильнє червонє полатно зъ золотыми вытїсками. Коштує 1.50 дол.

Хто пришлє намъ 3.50 дол., той буде доставати черезъ 12 мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того достанє въ дарунокъ **Біблію Старого и Нового Завѣта**, що має 1000 сторїнь и коштує 2 долари.

Хто пришлє намъ 4.50 дол., той буде доставати черезъ 12 мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того достанє въ дарунокъ „Новий Завѣтъ“ въ церковной мовѣ зъ перекладомъ на нашу мову. Ся прегарна книжка має околѣ 1000 сторїнь и коштує 4.00 дол.

Списъ книжкѣвъ, якї даємо въ дарунокъ:

• Амерїка	15 ц.	Народный путь австро-угорскихъ	15 ц.
• Ангелъ та пустельникъ и т. н.	15 ц.	Русскіє	15 ц.
• Біблія Велика	2.00	Новый Завѣтъ	4.00
• Борба клїєс и чємъ рєбїтїкїмъ организуєтї ся	15 ц.	Образки и загадки	10 ц.
• Весела кїпїотїна зъ образками	30 ц.	Оповіданя	15 ц.
• Грїхї мїліонєрѣвъ и т. н. С. 7.	15 ц.	Оповіданя про вадрыхъ богѣвъ	10 ц.
• Децо въ истерїї православномъ мїсїє въ Америцѣ	10 ц.	• Про водстунїкѣвъ водъ рєє. православіє	10 ц.
• Децо про вїдїрїє	30 ц.	• Про нутро землї	25 ц.
• Дїє лєвадї и т. н. С. 5	15 ц.	• Подземїє скарбї	25 ц.
• Дорога любовї, то Вїсїа дорога	15 ц.	• Покуса	10 ц.
• С. 6.	15 ц.	• Псалтырь	1.00
• Жовїтїє	10 ц.	Розмова Поляка, въ Русинь	10 ц.
• Жувалѣ	15 ц.	Руско англїйскїй словарець	20 ц.
• Жїтїє Ісуса Христа	1.50	• Релїгїйні вїрванїє старинныхъ	20 ц.
• Жїтїє, зарбїкї, организаціє и т. н. въ Спол. Деркавахъ	15 ц.	• Смерть	10 ц.
• Зубъ за зубъ	10 ц.	• Стародавнїє каєкї та оповїданя	15 ц.
• Кїпїє про Жадїє	15 ц.	• Страїтїє	20 ц.
• Истерїя Рускїхъ зъ образками	10 ц.	Гарастъ Шевченкѣ	15 ц.
• Капіталъ и праця	15 ц.	Гїмїко Гаврїлюкѣ	20 ц.
• Кїпїє Рахункова	50 ц.	Унїа въ Америцѣ	20 ц.
• Калєндарь	25 ц.	• Хто въ чого зїє	15 ц.
• Марїє	10 ц.	• Якї то є людє на землї, въ 20 образками	50 ц.
• Навєрнїє Грїшїкѣ	20 ц.	• Якї мужикѣ ходїє до царя правды шукати	15 ц.

Золотє перо Celtric 1.00 дол. Золотє перо Sanford 2.00 дол.

Атлєсъ цѣлого свѣта, англїйскїй, 105 мапъ, надъ 300 сторїнь, подає імена и людїбѣтє 40.000 мїстѣ цѣлого свѣта 1.00 дол.

Мапа Сполучєныхъ Державъ и цѣлого свѣта 4 стопи широка а 6 стопи довга (инші продають по 5 дол.) у насъ лишє 2 дол.

Пипїть Вашї замовленя на сїй картцѣ:

Мѣсє, день, мѣсяць	1906
До редакціи „Свободы“ въ Скрентонъ, Па.	
Посылаю Вамъ \$..... за що прошу высылати менѣ черезъ 12 мѣсяцѣвъ (тутъ треба написати, чи хочете „Свободу“ чи „Читальню“)	
На дарунокъ прошу менѣ прислати слѣдуючї книжки:	
Цѣна	
дол.	цѣт.
Разомъ	
Мой докладный адресъ (имя и прозвище):	
(номеръ дому и улицы)	
(мѣсто и стейтъ)	
Адресъ треба всегда выписати англїйскими буквами и то дуже выразно.	
Зъ замовленями спїшѣть, бо такї дарунки не будемо довго давати.	
Адресуйте:	
Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.	

Новый Завѣтъ

Господа Нашого Ісуса Христа въ языкѣ церковно-словенськомъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускій зъ поясненїями; О. А. Бачиньского, за одобрєнемъ и благословєнемъ Митрополита. Сторїнь 992.

Цѣна 4 долари.

Псалтырь

въ языкѣ церковно-словенськомъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускій, зъ поясненїями; о. А. Бачиньского; за одобрєнемъ Митрополита. Сторїнь 286.

Цѣна 1 дол.

Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.

Замовленя вразъ зъ грѣшми посылати на адресу:
SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Посылайте гроші черезъ Рускій Народный Домъ и черезъ нашихъ посередникѣвъ.

Хто посилає гроші до краю просто черезъ Р. Н. Домъ, най выигнє, що потреба, на карточкѣ повишє:

Имя и назвиско того, кому посылаєте гроші

Де мешкає (село або мѣсто)

Послѣднє почта

Кѣлько коронъ На се посылаю долларѣвъ

Назвиско посылающаго

Адресъ посылающаго

Тоту карточку треба вырѣзати и послати разомъ зъ чєкѣмъ або монїєрдорѣмъ, выписанымъ на имя А. Sharshon, Shamokin, Pa. на адресу Rev. N. Strutytsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N.Y.

За 10 до 12 днѣвъ гроші вже будуть дорученї у краю.

Заразомъ подаємо імена посередникѣвъ, котрі стало посылають гроші черезъ Р. Н. Домъ.

Т. Касїєвъ, McKeesport, Pa.
И. Днїєт, Jessup, Pa.
Т. Поляк, Hazleton, Pa.
М. Сєнїє, Defert, N. Y.
В. Брєант, Terryville, Conn.
Н. Гєра, Leesdale, Pa.
М. Полякскїй, Auburn, N. Y.
И. Лєнїнскїй, Buffalo, N. Y.
Г. Садоръ, Pittsburg, Pa.
Д. Мєрєна, Cohoes, N. Y.
И. Ворганъ, Mt. Carmel, Pa.
Н. Лєнтъ, Christopher, Pa.
М. Петровскїй, St. Louis, Mo.
Т. Глєва, Manor, Pa.
О. Ставискїй, Excelsior, Pa.
П. Галайда, Scenery Hill, Pa.
С. Дємїєко, Shenandoah, Pa.

Цѣна, кѣлько берє Р. Н. Домъ за австрїйскїй гроші, если хто посилає просто до насъ:

За	5 коронъ	1 дол.	17 цѣт.	За	170 коронъ	34 дол.	88 цѣт.
10	2	20	180	36	92		
20	4	25	190	38	96		
30	6	28	200	41	100		
40	8	33	300	61	145		
50	10	37	400	81	185		
60	12	42	500	101	225		
70	14	46	600	122	290		
80	16	50	700	143	340		
90	18	55	800	163	400		
100	20	60	900	184	460		
110	22	64	1000	204	520		
120	24	68	2000	409	830		
130	26	72	3000	614	1240		
140	28	76	4000	816	1650		
150	30	80	5000	1021	2060		
160	32	84					

Посередникѣмъ належить ся кромѣ того за почту и папѣры.

Русини! Одєнь шеръ Р. Н. Дому коштує \$25.00. Сєгє рєшєу дївїдєнда будє 8 процєнтѣ. Хто хочє купити шеръ, най напишє чєкъ або монї-ордєръ на имя А. Sharshon (Shamokin, Pa.) и най той чєкъ разомъ зъ листомъ зашлє на адресу Rev. N. Strutytsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.

Р. Н. Домъ позичає гроші на прапєрты на першїй кєрїчъ на 6 процєнтѣ.

Фарми! Фарми! Фарми!

Писавнїй немєлєвнїй чєловѣк, над котрымъ нєма „бєса“. Хтє сєй Сє фармє! Однє днїє фармє оєсєчєнє чєловѣкомъ немєлє будучїє. Сотнї країнѣ купилї в нас фармї сєгє рєкє і чутѣ сї писавнїє, бо нє грєшїтѣ їмъ калѣцѣє або оєрѣтѣ. Приїдїтѣ і Ви до нас а пошлємо Вамъ статї самостїїннїє. Буїтѣ сєбѣ фарму. Голодѣтѣ сї до:

John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Одєнь зъ найбѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВОСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лїшє разъ пошлєтѣ сєбѣ пива, то кїпїєтѣ вже нє хочє пїтї.

Голова водѣ ного нѣколѣ нє болїтѣ, бо єсть здоровє и пошлєтѣ.

НІ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЄ ГОВОРІТИ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.